14. Verantwoording bestuur over uitvoering moties ALV

(Bijlage bij ledenbrief “Uitnodiging ALV 30 september 2026” van 2 september 2026)

Samenvatting

Hierbij legt het VNG bestuur verantwoording af aan de leden over de uitvoering van de moties die zijn aangenomen in de Najaars ALV van 28 november 2025 en over de moties die in deze ALV zijn aangehouden. Bij iedere motie is aangegeven of het bestuur voorstelt om de motie af te doen of langer aan te houden. Uitgangspunt is dat moties worden afgedaan, waarbij de oproep in de motie integraal onderdeel wordt van de VNG-inzet op betreffende onderwerp. Bij uitzondering kan het bestuur om politiek-strategische of meer inhoudelijke overwegingen voorstellen om moties aan te houden.

Voorstel aan de leden

Het bestuur stelt de leden voor om in te stemmen met de verantwoording van het bestuur over de uitvoering van moties, inclusief de voorstellen om de betreffende moties als afgedaan te beschouwen dan wel aan te houden.

Inhoudsopgave verantwoording uitvoering moties

Aangehouden motie ALV 29 juni 2022:

- Motie Almere en Tilburg “Een uitvoerbaar en betaalbaar inburgeringsstelsel, anders niet acceptabel voor gemeenten deel II” (p.4)

Aangehouden motie ALV 14 juni 2023:

- Motie Beesel “Rechtvaardige, langjarige, solide, duurzame gemeentefinanciën” (p.5)

Aangehouden moties ALV 26 juni 2024:

- Motie Zeist “Langdurig en samenhangend investeren voor alle inwoners van probleemgebieden” (p.6)
- Motie De Bilt “NIS2, geen taken zonder knaken” (p.8)

Aangehouden moties Najaars ALV 29 november 2024:

- Motie Apeldoorn “Gelijkwaardigheid als basis voor (aanvullend) Zorgakkoord” (p.10)
- Motie Nunspeet en Harderwijk “Financiering van asielzoekerskinderen in de jeugdzorg” (p.11)

Aangenomen moties ALV 18 juni 2025:

- Motie Zutphen e.a. “Stop de verkapte bezuiniging op SPUKS” (p.12)
- Motie Groningen e.a. “Ook na 2028 verdient onze jeugd passende zorg en ondersteuning” (p.13)
- Motie Roermond “Grensoverschrijdende energie-uitwisseling als oplossing voor netcongestie” (p.13)
- Motie Gooise Meren “Bruidsschat blijkt factuur; structurele lasten van de facto decentralisatie regelgeving door Omgevingswet” (p.14)
- Motie Krimpenerwaard “Huisvesting minderjarige statushouders” (p.15)

Aangenomen moties Najaars ALV 28 november 2025:

- Motie Maashorst **“**Inzet doorbraakmiddelen AZWA voor domeinoverstijgende- en integrale transformatieplannen IZA op de wachtlijst” (p.16)
- Motie Winterswijk “Versterking inzet zorgverzekeraars op preventie” (p.17)
- Motie Groningen ”Voorkom de “zorgcrisis” en kies voor een vitale en gezonde toekomst” (p.17)
- Motie Rozendaal “Jeugdzorgkosten Oekraïense ontheemden” (p.18)
- Motie Nijmegen “Géén duurzame toekomst op drijfzand!” (p.18)
- Motie Middelburg “Bevorderen decentrale energiesystemen door stroomlijnen beleid en regelgeving en het verbeteren van de betaalbaarheid” (p.20)
- Motie Hengelo “Organiseren samenhangende aanpak van het energiesysteem” (p.20)
- Motie Goeree Overflakkee “Versterking publieke belangen en decentraal perspectief in de energietransitie” (p.21)
- Motie IJsselstein “Continuïteitsgarantie Informatiebeveiligingsdienst (IBD)” (p.22)
- Motie Winterswijk **“**Betere Spreiding van Commissievoorzitterschappen over Verschillende Typen Gemeenten” (p.23)
- Motie Sliedrecht ”VNG, een sterk netwerk met één geluid” (p.24)
- Motie Hof van Twente “Herijking beleids- en investeringslogica Elke Regio Telt!” (p.25)
- Motie Utrecht **“**Geef kinderen en jongeren een plek aan de gemeentelijke formatietafels” (p.26)
- Motie Voorst **“**Van kostenexplosie naar kostenbeheersing in de jeugdzorg” (p.27)

- Motie Zevenaar “Compensatie transitievergoedingen langdurige arbeidsongeschiktheid na 1 juli 2026” (p.28)
- Motie Aalsmeer en Enschede “Voor een eerlijke en circulaire heffingsstructuur” (p.29)
- Motie Vlaardingen “Geboorteregistratie Palestijnen” (p.30)

Aangehouden motie Najaars ALV 28 november 2025:
- Motie Gooise Meren “Compensatiefonds verwijderen staalslakken” (p.31)

Aangehouden moties eerdere ALV-en

Onderwerp:	Inburgering
Motie en indiener:	Motie Almere en Tilburg “Een uitvoerbaar en betaalbaar inburgeringsstelsel, anders niet acceptabel voor gemeenten deel II” *(ALV 29 juni 2022)*
Inhoud/oproep: (samengevat)	Draagt het bestuur op: - Zich te blijven inzetten voor een betaalbaar en uitvoerbaar inburgeringsstelsel voor gemeenten - Ervoor te zorgen dat het Rijk zijn verantwoordelijkheid neemt om samen met de gemeenten de gesignaleerde knelpunten, ten aanzien van structurele passende financiën, sturingsmogelijkheden, (ICT)systemen, privacy en verantwoording, aan te pakken en op te lossen, anders wordt de regiefunctie voor gemeenten onuitvoerbaar - Ervoor te zorgen dat gemeenten kunnen leren van (praktijk)ervaringen. Het inburgeringstraject is gebaat bij een adaptief systeem, dat qua wet- en regelgeving aan kan sluiten op nieuwe inzichten en ervaringen uit de praktijk.
Verantwoording:	Als onderdeel van de tussenevaluatie is er een onderzoek gedaan naar de betaalbaarheid van de inburgeringswet. Hierin wordt bevestigd dat gemeenten een tekort hebben op de uitvoeringskosten dat grotendeels terug te voeren is op grotere aantallen inburgeringsplichtigen dan vooraf geraamd. In bestuurlijke afspraken met het ministerie van SZW (hierna SZW) komt het SZW met een gedeeltelijke financiële tegemoetkoming. Tegelijkertijd is afgesproken dat SZW en de VNG gezamenlijk optrekken om de taken en kosten voor inburgering in balans te brengen waarbij ook wordt gekeken naar een passende financieringssystematiek gegeven de volumeschommelingen. Het verminderen van taken en eisen is ook onderdeel van het gesprek. Daarmee wordt toegewerkt naar een betaalbaar inburgeringsstelsel. Wat betreft de inhoudelijke inzet houdt de VNG vast aan het alternatief plan voor opvang t/m integratie ‘van wachtstand naar werkstand’.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen

Onderwerp:	**Financieel meerjarenperspectief gemeenten**
Motie en indiener:	Motie Beesel “Rechtvaardige, langjarige, solide, duurzame gemeentefinanciën” *(Najaars ALV 1 december 2023)*
Verantwoording	Oproep aan het bestuur om: - Alles in het werk te stellen om bij het Rijk structureel € 3 miljard bij te plussen in het gemeentefonds en de daarbij horende (beleids-)vrijheid met ingang van de Rijksmeerjarenbegroting 2024; - Zo lang het tekort van € 3 miljard niet is opgelost en er geen sprak is van stabiele, solide en duurzame gemeentefinanciën: o Geen nieuwe bestuurlijke akkoorden te sluiten of afspraken te maken met het Rijk; o Bestaande taken en akkoorden met het Rijk, ook die zich in de fase van invoering bevinden, door te lichten op mogelijkheden om deze te bevriezen of in te trekken en de leden hierover te informeren uiterlijk in de aanloop naar de BALV in het najaar; o Zorg te dragen dat de meest kwetsbare groepen in onze samenleving hierdoor niet in de knel komen;
Inhoud/oproep: (samengevat)	- Langjarige, rechtvaardige en ruimere financiële positie van gemeenten centraal te stellen in elke boodschap van de VNG; - Daarbij gebruik te maken van een breed instrumentarium in relatie tot de inzet van de vereniging om het gesprek met het Kabinet te voeren en een oplossing te bereiken; - Om mee te werken aan een oplossing met betrekking tot het financieel toezicht, door in gesprek te gaan met de provinciale toezichthouders over wat wel en wat niet kan. - Alles in het werk te stellen om bij het Rijk de begrotingsregels met betrekking tot de inzet van incidentele middelen te versoepelen en bij de beoordeling van de financiële positie in te steken op financiële wendbaarheid en weerbaarheid, in navolging van de essaybundel van de raad voor het openbaar bestuur; - De punten uit deze motie in te brengen in het begrotingsproces 2024 van het Rijk en te laten verwerken in de septembercirculaire 2023 en/of zo spoedig mogelijk daarna; - Gezamenlijk te pleiten bij het Kabinet voor het uitwerken van de aanbevelingen van de adviesraden in het rapport “Elke Regio Telt”; - Vanuit de VNG een voorstel aan het Rijk wordt opgesteld op basis van het rapport “Elke Regio Telt”, met input van de netwerken, en dit zo spoedig mogelijk en niet later dan 2 september aan te bieden aan het Kabinet en de Tweede Kamer.

Onderwerp:	Financieel meerjarenperspectief gemeenten
Verantwoording	Het kabinet geeft inmiddels opvolging aan de adviezen van de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) “Afrekenen met disbalans” (cf. motie Zwijndrecht ALV juni 2025) en “Meters maken met medebewind”. In dit traject om inzicht en overzicht te bieden in de medebewindstaken aan het parlement zijn wij nauw betrokken. Uiteraard zetten wij in op een goed evenwicht tussen ‘taken en knaken’. Voorts zetten wij in op een structurele adequate bekostiging van jeugd in het tweede adviestraject van de commissie Van Ark met oog op 2028 en verder. Voor ons is dit voorwaardelijk om tot samenwerking te komen met het kabinet door middel van een nieuwe samenwerkingsagenda.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen

Onderwerp: kabinetsformatie/financiën	
Motie en indiener:	Motie Zeist “Langdurig en samenhangend investeren voor alle inwoners van probleemgebieden” *(ALV 26 juni 2024)*
Inhoud/oproep: (samengevat)	Verzoekt het bestuur: - Bij het Rijk intensiever te pleiten voor een aanvullend programma op het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid om meer gemeenten te kunnen ondersteunen die ook te maken hebben met soortgelijke probleemgebieden. - Als VNG nauw samen te werken met de gemeenten die ook bij het NPLV willen sluiten en de behoeften en uitdagingen van deze gemeenten op het gebied van leefbaarheid en veiligheid effectief te vertegenwoordigen. - Bij voorkeur hier ook de samenwerking met andere maatschappelijke partners te zoeken die actie met dit thema bezig zijn en hiervoor met het Rijk overleggen, zoals de koepel van woningcorporaties Aedes.

Onderwerp: kabinetsformatie/financiën	
Verantwoording:	De VNG heeft sinds ALV van juni 2024 actieve inzet gepleegd en de M50 duurzaam verbonden aan BZK en het NPLV-programma. Hiermee is een opening gecreëerd voor structurele gesprekken tussen M50 en BZK, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Daarmee kan de motie worden afgedaan. N.a.v. eerdere gesprekken tussen VNG, M50 en BZK, heeft op 17 maart 2026 een bestuurlijk diner plaatsgevonden in Leidschendam-Voorburg, met vertegenwoordigers van verschillende ministeries, VNG, en bestuurders uit de M50. Tijdens het diner hebben de deelnemers met elkaar verkend hoe succesvolle elementen uit de huidige aanpak van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV) breder benut kunnen worden voor gemeenten die met vergelijkbare problematiek te maken hebben. Na het diner is er bestuurlijk contact geweest vanuit het DB van de M50 met BZK en de directeur NPLV, o.a. m.b.t. onderzoek naar de NPLV-problematiek in gemeenten met minder dan 100.000 inwoners en het beschikbaar maken van uit het NPLV-geleerde lessen voor niet NPLV-gemeenten en gebieden. BZK is bereid hier extra ambtelijke inzet voor vrij te maken. Het proces en de betrokkenheid van gemeenten en netwerken zijn nog niet scherp, maar gesprekken lopen. Hiermee is voldaan aan de strekking van de motie. In september 2026 is afgesproken dat de VNG een afspraak organiseert tussen de VNG, M50 en G40 om te verkennen hoe eventueel samengewerkt kan worden op dit dossier.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen

Onderwerp: financiën	
Motie en indiener:	Motie De Bilt “NIS2, geen taken zonder knaken” *(ALV 26 juni 2024)*
Inhoud/oproep: (samengevat)	Oproep aan bestuur om bij de internetconsultatie van de Cyberbeveiligingswet[1] en de Wet weerbaarheid kritieke entiteiten, naast de uitkomsten uit de uitgevoerde impactanalyse de volgende punten naar voren te brengen: - Zorg dat er geen interpretatieverschil tussen de NIS2 richtlijn en de Cyberbeveiligingswet en de Wet weerbaarheid kritieke entiteiten bestaat; - Neem daartoe de categorieën die bedrijven op grond van de NIS2 richtlijn moeten nemen, in de Nederlandse wetgeving over; - Maak duidelijk voor welke organisaties de NIS2 richtlijn van toepassing is; - Voorzie de gemeenten van structureel budget voor de implementatie en uitvoering; - Coördineer de implementatie van deze wet, zodat de verantwoordelijken gelijk kunnen oplopen bij de implementatie, de wijze van uitvoering en het beheersen van de risico’s in de keten; - Geef een handelingsperspectief waarmee bestuurders invulling kunnen geven aan hun verantwoordelijkheid, zonder de bestuurdersaansprakelijkheid als een zwaard van Damocles boven zich te hebben hangen; - In dialoog met het Ministerie van JenV, BZK en andere relevante ministeries overeenstemming te bereiken over het geheel aan Europese richtlijnen die op het terrein van digitale veiligheid worden verwacht met als algemene uitgangspunten dat nationale wetgeving tijdig, gebundeld, geïntegreerd en integraal afgewogen (niet versnipperd) wordt aangeboden vanuit de verschillende ministeries en voorzien wordt van een prioritering in de tijd.
Verantwoording:	VNG is in gesprek met JenV, BZK, EZK en andere relevante ministeries om tot een samenhangende, tijdige en integraal afgewogen implementatie van Europese richtlijnen op het terrein van digitale veiligheid te komen. Deze inzet gebeurt zowel via ambtelijke en bestuurlijke overleggen als via reacties op consultatieversies van wetsvoorstellen. De cyberbeveiligingswet (cbw) en de wet weerbaarheid kritieke entiteiten (wwke) zijn op 15 augustus 2026 ingegaan. De ministeriële regelingen zijn gelijktijdig met de hoofdwet (de cbw en wwke) en de nadere regelgeving (zoals de AMvB/Cyberbeveiligingsbesluit en Cyberbeveiligingsregeling) in werking getreden. In de wet en regelingen zijn de consultatiereacties van VNG verwerkt, danwel is besproken welke elementen niet verwerkt konden worden.

[1] https://www.internetconsultatie.nl/cyberbeveiligingswet/b1

Onderwerp: financiën	
Verantwoording:	Gemeenten vallen onder de reikwijdte van de Cbw. De leden zijn met een ledenbrief geïnformeerd over wat deze wetten voor de gemeenten betekenen, zoals de zorgplicht met de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), hoe gemeenten onder de wwke aangewezen kunnen worden, het toezicht en verantwoording via ENSIA en het melden van incidenten bij het Nationaal Cyber Security Centrum. BZK heeft gemeenschappelijke regelingen middels een brief gevraagd om zelf te beoordelen of zij aan deze definitie en criteria voldoen. Indien dat het geval is, vallen zij ook onder de reikwijdte van de Cbw. VNG zet zich in voor een gecoördineerde aanpak van de implementatie. Hiertoe is een leeraanbod voor gemeentebestuurders uitgewerkt. Ook zijn er webinars, uitwerkingen voor raadsleden, handreikingen voor de gemeentesecretaris opgemaakt. Deze worden samen met de vakverenigingen bij de bestuurders onder de aandacht gebracht. Met het rijk wordt gewerkt aan de totstandkoming van een overheidsbrede syllabus voor de verplichte training van burgemeesters en wethouders. VNG blijft richting het Rijk benadrukken dat structurele middelen noodzakelijk zijn voor de implementatie van de Cbw. VNG heeft per brief aan BZK gewezen op de correcte toepassing van artikel 2 van de Wet financiële verhoudingen. De komende periode wordt het proces van de Uitvoerbaarheidstoets Decentrale Overheden (UDO) geëvalueerd.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen

Aangenomen moties Najaars ALV 29 november 2024

Onderwerp: Zorg	
Motie en indiener:	Motie Apeldoorn “Gelijkwaardigheid als basis voor (aanvullend) Zorgakkoord” (*Najaars ALV 28 november 2024*)
Inhoud/oproep: (samengevat)	Oproep aan bestuur: - Alleen vanuit gelijkwaardig opdrachtgeverschap het juiste balansgesprek te voeren over ambities, kaders, taken en knaken - Alleen vanuit die gelijkwaardige positie met het Rijk afspraken te maken over een nieuw Zorgakkoord en daarmee verwante gezamenlijke regionale investeringsagenda’s, waarbij de volgende punten voorwaardelijk zijn: o Dat gemeenten als medeoverheid gelijkwaardig partner zijn op inhoud, proces en financiën o Dat een gezamenlijke inhoudelijke agenda wordt opgesteld met ook oplossingen buiten de zorg en transformatieplannen die niet alleen vergezichten bevatten, maar ook tegemoet komen aan acute problemen van hier en nu o Dat in lijn met de beweging van zorg naar gezondheid, structureel rond 2% verschuiving van zorgbudget naar sociaal domein plaatsvindt, t.b.v. versterking sociale basis en collectieve preventie o Dat toekenning en toetsing van domein overstijgende plannen en middelen rondom het Zorgakkoord gezamenlijk (VWS, gemeenten en ZN) plaats vinden o Dat voor de toetsing van passende kaders, taken en middelen gebruik wordt gemaakt van artikel 2 Financiële-Verhoudingswet en de uitvoerbaarheidstoets - Indien het (aanvullende) Zorgakkoord voldoet aan de inhoudelijke en financiële voorwaarden, zoals hierboven beschreven, deze ter besluitvorming voor te leggen op de ALV VNG 2025.
Verantwoording:	Binnen het Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord (AZWA) wordt op basis van gelijkwaardigheid gewerkt aan de transformatie van zorg en welzijn; aan domein overschrijdende samenwerking tussen het sociaal en medisch domen en aan de beweging ‘naar de voorkant’. De middelen voor gemeenten komen via een brede SPUK vanaf 2027 volledig ontschot naar gemeenten toe. Daarnaast zijn er afspraken over de wijze waarop structurele overheveling van middelen voor basisfunctionaliteiten vanuit de ontwikkelagenda, vanuit de Zvw naar het sociaal domein vorm krijgt. De aandacht voor de gelijkwaardigheid en de structurele bekostiging is daarnaast geborgd in de resolutie die op de ALV van 29 november 2025 is aangenomen, en geldt als randvoorwaardelijk voor onze instemming met het AZWA. Daarmee is aan deze motie invulling gegeven.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen

Onderwerp: Asiel en migratie	
Motie en indiener:	Motie Nunspeet en Harderwijk “Financiering van asielzoekerskinderen in de jeugdzorg” (*Najaars ALV 28 november 2024*)
Inhoud/oproep: (samengevat)	Oproep aan bestuur: - met het rijk in overleg te treden om de decentralisatie-uitkering voor asielzoekerskinderen te herijken opdat gemeenten niet geconfronteerd met onevenredige kosten van jeugdhulp - te onderzoeken of er onder amv’ers (met verblijfsstatus) sprake is van hoger gebruik van jeugdzorg. En of gemeenten met opvanglocaties voor deze amv’ers daardoor onevenredige kosten maken, om te bezien of dit een aanpassing vraagt van de financieringssystematiek.
Verantwoording:	Het onderzoek naar de kosten van de jeugdzorg voor asielzoekerskinderen (motie Nunspeet en Harderwijk, 2024) en Oekraïense kinderen (motie Rozendaal, 2025) in de opvang is opgestart, en wordt momenteel uitgevoerd door een extern onderzoeksbureau. Ongeveer 18 gemeenten leveren hier input voor. Resultaten worden verwacht in het najaar, en vervolgens geagendeerd bij het kabinet.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen

Aangenomen moties ALV 18 juni 2025

Onderwerp: Gemeentefinanciën	
Motie en indiener:	Motie Zutphen e.a. “Stop de verkapte bezuiniging op SPUKS”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Verzoekt het VNG-bestuur: 1. Alles in het werk te stellen om te zorgen dat deze stille korting niet terug te vinden is in de begroting van het kabinet in het najaar; 2. Wanneer dit niet slaagt, uit te spreken dat deze korting feitelijk neerkomt op een verkapte bezuiniging op de gemeentefinanciën en dit te veroordelen; 3. Te pleiten voor het terugdraaien van de korting van 10% of in ieder geval af te spreken dat deze korting niet ten koste gaat van de middelen voor gemeenten.
Verantwoording:	We onderhouden intensief contact met de fondsbeheerders (het ministerie van Binnenlandse Zaken en Financiën) en vakdepartementen over de omzetting van specifieke uitkeringen (SPUKs) naar het gemeentefonds. Daarbij pleiten we voor het laten landen van de korting op de SPUKs (zoals voorgenomen door het vorige kabinet) bij de departementen, in plaats van in de bekostiging van gemeenten. Overigens constateren we in de praktijk dat de omzetting van SPUKs naar het fond nog niet zo snel verloopt. Vakdepartementen beogen SPUKs om te gaan zetten naar met de nieuwe Financiële verhoudingswet nog te introduceren bijzondere fondsuitkering (bfu).
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen

Onderwerp: Zorg	
Motie en indiener:	Motie Groningen e.a. “Ook na 2028 verdient onze jeugd passende zorg en ondersteuning”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Draagt het VNG-bestuur op: 1. Het Rijk eraan te houden, dat gemeenten, als medeoverheid, die uitvoering geven aan de Jeugdwet taken, conform artikel 108, lid 3 Gemeentewet, voldoende in staat gesteld moeten worden om dit te kunnen doen: a. Bij de weging van de uitspraak van de Deskundigencommissie in 2027 de beperkte gemeentelijke impact betrekken: zolang het landelijk beleid rondom bestaanszekerheid, kansengelijkheid en gezondheid niet aantoonbaar op orde is, worden gemeenten vanaf 2028 gecompenseerd op de uitgaven. b. Bij het Rijk aan te geven dat, aangezien de ingeboekte taakstellingen per 2028 niet gewogen zijn, het risico voor het niet realiseren daarvan, volledig bij het Rijk ligt. 2. Indien het Rijk deze verantwoordelijkheid niet wenst te dragen, na de uitspraak van de Deskundigencommissie in 2027, tijdens de eerstvolgende ALV een ledenraadpleging te houden over de fundamentele vraag waar we met elkaar de streep trekken.
Verantwoording:	In opvolging op de resolutie jeugd en de motie Groningen heeft de VNG ingezet op de compensatie voor 2023 en 2024 bij Prinsjesdag conform advies van Ark. Dit is gelukt en gemeenten hebben een aanvullende incidentele compensatie van 728 miljoen ontvangen. Dit jaar is de commissie van Ark II gestart wat moet gaan resulteren in het advies uiterlijk begin 2027. We zullen bij onze inbreng bij de commissie Van Ark en de onderhandelingen die hierop volgen de inzet van de motie Groningen meenemen en u uiteraard meenemen in het verloop en de uitkomsten van dit traject.
Voorstel:	Motie aan te houden

Onderwerp: Energie	
Motie en indiener:	Motie Roermond “Grensoverschrijdende energie-uitwisseling als oplossing voor netcongestie”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Oproep aan bestuur om het kabinet te vragen: - Grensoverschrijdende-energie-uitwisseling mogelijk te maken - In Europees verband werk maken van grensoverschrijdende energieafspraken gericht op het faciliteren van energie-uitwisseling met buurlanden - Kansen en eventueel daar uit voortvloeiende pilots die zich voordoen aan de grens steunen en als voorbeeld benoemen.

Onderwerp: Energie	
Verantwoording:	Stroomnet is op hoogspanningsniveau gekoppeld met buurlanden. TenneT en KGG onderzoeken zwaardere belasting daarvan. VNG inzet is er o.a. op gericht om een zo efficiënt mogelijke benutting van de bestaande energie-infrastructuur mogelijk te maken, waarbij ook de mogelijkheden voor grensoverschrijdende uitwisselingen worden verkend en/of gestimuleerd waar deze van toegevoegde waarde zijn. Daarnaast zijn grensoverschrijdende verbindingen voor energiedragers zoals warmte, waterstof en groen gas opgenomen als bouwsteen van het toekomstige energiesysteem.
Voorstel:	De als afgedaan te beschouwen

Onderwerp: Ruimtelijke ordening	
Motie en indiener:	Motie Gooise Meren “Structurele lasten van de facto decentralisatie regelgeving door Omgevingswet”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Oproep aan het bestuur om: Bij het rijk aan te dringen om niet alleen aandacht te hebben voor de incidentele transitiekosten voor de implementatie van de Omgevingswet bij gemeenten, maar ook voor de structurele middelen die nodig zijn als dekking van de inspanningen die bij gemeentes liggen, ook als gevolg van de de facto decentralisatie van regelgeving.
Verantwoording:	Er was en is herkenning op de in de motie geschetste situatie dat er taken bij zijn gekomen, dat de implementatie van de Omgevingswet nog maar net begonnen is, dat de benodigde inspanningen groter zijn dan gedacht. Waardoor gemeenten ook structureel meer tijd en dus geld kwijt zijn. De inzet van de VNG is en blijft dat we de noodzaak van structurele middelen onder de aandacht brengen bij het rijk. Door tussenkomst van de VNG heeft dit al geleid tot compensatie van extra invoeringslasten voor gemeenten (totaal €410 miljoen uitgekeerd). Ondanks deze compensatie blijkt nog steeds dat de kosten hoger zijn dan gedacht en de baten later beschikbaar komen. Daarom blijft de VNG in de gesprekken met de minister van VRO de noodzaak benadrukken om te blijven investeren in het Digitaal Stelsel Omgevingswet en in financiële ondersteuning van gemeenten. En zullen we de balans tussen de kosten en baten van de wet blijven opmaken. Overigens gaat de vraag om ondersteuning verder dan financieel alleen en levert de VNG ook uitvoeringsondersteuning aan gemeenten om effectiever en efficiënter met de Omgevingswet te kunnen werken.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen

Onderwerp: Asiel en migratie	
Motie en indiener:	Motie Krimpenerwaard “Huisvesting minderjarige statushouders”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Oproep aan het bestuur om: - Samen met het Rijk en Nidos tot een handreiking te komen met daarin duidelijkheid over de taken en verantwoordelijkheden, en expliciet over de consequenties als de jongeren 18 jaar worden - Met het nieuwe kabinet de afspraken uit het bestuursakkoord van 2015 over de vervolghuisvesting te herzien en af te stemmen op het huidige asiel- en huisvestingsstelsel.
Verantwoording:	Momenteel verkennen Nidos en het Rijk of de afspraken over de verlengde opvang na voorlopig kunnen worden voortgezet. De VNG pleit voor een verlenging en ook voor nadere structurele afspraken over de opvang en huisvesting van alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV). Een belangrijk knelpunt is de overgang naar volwassenheid. In de praktijk blijkt dat jongeren die 18 jaar worden vaak niet tijdig kunnen doorstromen naar passende huisvesting. Voor gemeenten en woningcorporaties is het organiseren van voldoende passende woonruimte voor deze groep moeilijk, waardoor jongeren langer in de opvang verblijven en de druk op de opvangcapaciteit toeneemt. De VNG pleit ervoor om de huisvesting van AMV nadrukkelijk mee te nemen in de bredere afspraken over de huisvesting van statushouders en andere aandachtsgroepen. Zo ontstaat een integrale aanpak die gemeenten beter in staat stelt de doorstroom te organiseren en deze kwetsbare groep tijdig passende huisvesting te bieden. De inzet is om hierover in het najaar van 2026, in samenhang met de bredere bestuurlijke afspraken over de huisvesting van statushouders en andere aandachtsgroepen, nadere afspraken te maken.
Voorstel:	De motie aan te houden

Aangenomen moties Najaars ALV 28 november 2025

Onderwerp: Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord	
Motie en indiener:	Motie Maashorst **“**Inzet doorbraakmiddelen AZWA voor domeinoverstijgende- en integrale transformatieplannen IZA op de wachtlijst”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Oproep aan het bestuur om het gesprek aan te gaan met het Bestuurlijk Overleg IZA om doorbraakmiddelen AZWA in te zetten voor de goedgekeurde domeinoverstijgende- en integrale transformatieplannen die op de wachtlijst zijn geplaatst. Achtergrond daarbij is dat de middelen vanuit IZA voor zogeheten transformatieplannen in september plotseling op bleken waardoor veel plannen, waaronder die van gemeenten, niet meer gehonoreerd konden worden. Ook bij de ondertekenende gemeenten zit hier frustratie over. In AZWA zijn opnieuw middelen beschikbaar gesteld voor plannen; doorbraakmiddelen geheten. De kaders daarvoor zijn nog niet afgesproken. Wel dat de focus ligt op AI en het vergroten van de arbeidsproductiviteit.
Verantwoording:	De transformatieplannen zijn inmiddels in een uitvoerend stadium beland. De IZA partijen hebben tijdens het BO IZA van 28 januari 2026 besloten om te stoppen met de beoordeling van transformatieplannen die nog niet zijn goedgekeurd. Er zijn geen transformatiemiddelen meer beschikbaar en de wachtrij is goed gevuld. Daarmee is alle energie en inzet verschoven naar de implementatie van de plannen die zijn goedgekeurd. Zodra er geld vrijkomt, bijvoorbeeld omdat plannen die worden uitgevoerd minder kosten dan voorzien, dan komt het plan dat bovenaan de wachtrij staat in aanmerking. Ten aanzien van de doorbraakmiddelen is op het BO IZA van 30 maart bepaald dat van de €800 miljoen die beschikbaar is, € 200 miljoen (€100 mln in 2027 en in 2028) via gemeenten worden ingezet om de basisfunctionaliteiten versneld op te schalen. Deze middelen landen in het regionale deel van de SPUK AZWA. Hiermee komt een aanzienlijk deel van de doorbraakmiddelen terecht bij gemeenten, waar zij ook de zeggenschap hebben over wijze van inzet voor de basisfunctionaliteiten in de regio. Op 28 mei is over de inzet van de doorbraakmiddelen een brief naar de Tweede Kamer gestuurd.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen

Onderwerp: Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord	
Motie en indiener:	Motie Winterswijk “Versterking inzet zorgverzekeraars op preventie”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Oproep aan het bestuur om met het rijk en de zorgverzekeraars te zorgen dat de zorgverzekeraars (en zorgkantoren) meer gaan bijdragen aan de inzet op preventie en gezondheid, bijvoorbeeld door structurele ketensamenwerking en betere financiële prikkels voor zorgverzekeraars. Zodat preventie vast onderdeel wordt van de gezamenlijke gezondheidsagenda.
Verantwoording:	Gemeenten en zorgverzekeraars dragen in de regio gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor de inrichting van een regionale preventie infrastructuur (RPI). Daarin werken gemeenten, GGD, zorgverzekeraars, zorgverleners en welzijnsorganisaties structureel samenwerken om gezondheidsproblemen te voorkomen en gezondheidsverschillen te verkleinen en worden concrete netwerken voor preventie ingericht. Ook wordt vanuit het AZWA ingezet wordt op een investeringsmodel voor preventie en gezondheid. Hiermee komt meer inzicht in de effecten van preventie en de kostenbesparingen door preventie. Deze kostenbesparingen kunnen vervolgens gebruikt worden voor de financiering van de in te zetten preventieve maatregelen wat investeringen in preventie kan aanjagen. Daarmee is invulling gegeven aan deze motie.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen

Onderwerp: Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord	
Motie en indiener:	Motie Groningen ”Voorkom de “zorgcrisis” en kies voor een vitale en gezonde toekomst”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Oproep aan het bestuur om met het rijk in gesprek te gaan over een integrale transformatieagenda waarbij gezondheid en vitaliteit centraal staan, waarbij scherpe keuzes gemaakt worden ten aanzien van financieringswijzen en stelselaanpassingen, onder meer gebaseerd op gepubliceerde adviezen en met gebruikmaking van aanbevelingen uit recent gepubliceerde rapporten als het Interdepartementaal Beleidsonderzoek GGZ en het houdbaarheidsonderzoek Wmo.
Verantwoording:	De afgelopen periode werd gekenmerkt door de aanloop naar en de start van een nieuw kabinet en het consolideren van de afspraken omtrent Azwa. In het nieuwe coalitieakkoord lezen we qua woorden veel over een transformatie van zorg naar gezondheid. Dit wordt echter nog niet heel concreet ingevuld en gaat ook niet gepaard met substantiële verschuivingen van budgetten. De komende periode zal moeten blijken of er afspraken gemaakt kunnen worden zoals benoemd in deze motie.
Voorstel:	De motie aanhouden

Onderwerp: Asiel en migratie	
Motie en indiener:	Motie Rozendaal “Jeugdzorgkosten Oekraïense ontheemden”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Oproep aan het bestuur om in het lopende onderzoek naar jeugdzorgkosten van asielzoekerskinderen ook de jeugdzorgkosten voor Oekraïense kinderen op te nemen, en hierover met het rijk in overleg te treden om tot structurele en toereikende financiering te komen zodat gemeenten niet disproportioneel worden belast.
Verantwoording:	Het onderzoek naar de kosten van de jeugdzorg voor asielzoekerskinderen (motie Nunspeet en Harderwijk, 2024) en Oekraïense kinderen (motie Rozendaal, 2025) in de opvang is opgestart, en wordt momenteel uitgevoerd door een extern onderzoeksbureau. Ongeveer 18 gemeenten leveren hier input voor. Resultaten worden verwacht in het najaar, en vervolgens geagendeerd bij het kabinet.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen

Onderwerp: Klimaat en energie	
Motie en indiener:	Motie Nijmegen “Géén duurzame toekomst op drijfzand!”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Gemeenten spelen een belangrijke rol in de uitvoering van de nationale klimaat en energiebeleid. Door gebrekkige bekostiging van het Rijk kunnen gemeenten hun taken niet uitvoeren en komen de klimaatdoelstellingen in gevaar. De motie roept het bestuur op om: 1. In overleg met het Rijk duidelijk te maken dat de uitvoering van de nationale klimaatdoelen in aanzienlijk gevaar is gekomen door de korting op de uitvoeringsmiddelen én dat structurele ophoging conform het ROB-advies noodzakelijk is om de gemeentelijke uitvoeringskracht te behouden en verder te organiseren; 2. In te zetten op een structureel financieel arrangement dat de gemeentelijke uitvoeringslasten volledig compenseert, zorgt voor lange termijn zekerheid, voorspelbaarheid en bijdraagt aan een rechtvaardige verdeling van middelen tussen overheden passend bij hoe de disbalans hersteld wordt; 3. Bij alle onderhandelingen te benadrukken dat de energietransitie haalbaar, betaalbaar en uitvoerbaar moet blijven voor inwoners en gemeenten, het speelveld en instrumentarium daarvoor op orde moet worden gebracht en er op aansturen dat het Rijk dit structureel (meerjarig) gaat verankeren in de Rijksbegroting;

Onderwerp: Klimaat en energie	
Inhoud/oproep: (samengevat)	4. Indien structurele en toereikende financiering uitblijft, met het Rijk afspraken te maken over de mate waarin en wijze waarop gemeenten hun taken (niet langer) kunnen invullen, zoals door de inzet van aanvullend Rijksbeleid en/of -instrumentarium als normering en beprijzing.
Verantwoording:	In lijn met deze opdracht en de ALV randvoorwaarden voor de uitvoering van het Klimaatakkoord zet de VNG zich in voor een structureel en toereikend financieel arrangement, een duurzame balans tussen taken, middelen en uitvoeringskracht, en een uitvoerbaar instrumentarium dat gemeenten in staat stelt hun wettelijke en bestuurlijke klimaatopgaven waar te maken. Daarbij wordt, conform de oproep, nadrukkelijk het gesprek met het Rijk gevoerd over de noodzakelijke voorwaarden voor een haalbare, betaalbare en uitvoerbare energietransitie en de consequenties indien structurele financiering en passende randvoorwaarden uitblijven. Als gevolg van de gevoerde gesprekken is in het coalitieakkoord een reservering gemaakt voor 800 mln per jaar voor de periode 2031 tot 2040 voor de medeoverheden om de huidige uitvoering en inzet op het gebied van het klimaat- en energiebeleid te continueren. Hiermee is een eerste belangrijke stap gezet in de benodigde meerjarige zekerheid. Aanvullend worden momenteel afspraken voorbereidt met het rijk om deze middelen ook meerjarig over te hevelen naar het gemeentefonds zodat gemeenten hier ook een meer stabiel en structureel karakter aan toe kunnen kennen. Tegelijk worden de gesprekken gevoerd over de grote disbalans tussen middelen en ambities, en wordt in het kader van de opvolging van de ROB adviezen (o.a. afrekenen met disbalans) stappen gezet om deze disbalans duurzaam te herstellen.
Voorstel:	De motie aan te houden

Onderwerp: Klimaat en energie	
Motie en indiener:	Motie Middelburg “Bevorderen decentrale energiesystemen door stroomlijnen beleid en regelgeving en het verbeteren van de betaalbaarheid”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Oproep aan bestuur om ervoor te zorgen dat burgers en bedrijven samen met gemeenten daadwerkelijk in staat zijn om binnen afzienbare tijd decentrale energiesystemen te ontwikkelen. Hiertoe bij de (in)formateur aan te dringen om nog in 2026 door het nieuwe kabinet concrete maatregelen voor te stellen. Die maatregelen zouden in elk geval moeten bevatten: • Integraal investeren in verzwaren en beter benutten moeten ook lokaal beloond worden • Het stroomlijnen van beleid en regelgeving om decentrale energiesystemen op korte termijn van de grond te kunnen krijgen • Zowel Tennet als de regionale netwerkbedrijven een wettelijke opdracht te geven om actief medewerking te verlenen aan het realiseren van decentrale energiesystemen • En bijbehorend financieel instrumentarium om de hiervoor genoemde maatregelen te kunnen realiseren.
Verantwoording:	Invullen De inzet richting het kabinet ziet toe op de gevraagde maatregelen. De gevraagde maatregelen vergen aanpassingen in wetgeving en regulering. De maatregelen zijn én worden geagendeerd in de verschillende bestuurlijke overleggen. Wij vragen daarbij ook aandacht voor het benodigde financieel instrumentarium om de aan te passen wetgeving en regulering effectief te kunnen laten zijn en daadwerkelijk te realiseren.
Voorstel:	De motie aanhouden

Onderwerp: Klimaat en energie	
Motie en indiener:	Motie Hengelo “Organiseren samenhangende aanpak van het energiesysteem”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Het Nationaal Plan Energiesysteem (NPE) en Klimaatakkoord vormen de basis voor een meer integrale en decentrale inrichting van het toekomstig energiesysteem. De positie van gemeenten en regio’s dient gewaarborgd te worden om een structurele positie te behouden in de ontwikkeling van het integrale en meer decentrale energiesysteem. Daarmee kan de energietransitie effectief, rechtvaardig worden vorm gegeven en uitvoerbaar worden.
Verantwoording:	De motie heeft mede vorm gekregen in de resolutie zoals deze op 28 november 2025 op de ALV is overgenomen. Daarin zijn de randvoorwaarden zoals gestel aan het Klimaatakkoord en het NPE-ISA traject complementair aan elkaar gesteld. Deze randvoorwaarden zijn leidend in de positie die de VNG inneemt in ontwikkeling van het integrale en meer decentrale energiesysteem.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen

Onderwerp: Klimaat en energie	
Motie en indiener:	Motie Goeree Overflakkee “Versterking publieke belangen en decentraal perspectief in de energietransitie”
Inhoud/oproep: (samengevat)	De energietransitie vraagt om een integrale aanpak van het energiesysteem waarbij de publieke belangen centraal staan. Het huidige stelsel waaronder wet- en regelgeving en financieel speelveld faciliteren de voorgestelde ontwikkeling naar een meer decentrale organisatie van het energiesysteem nog niet. Deze ontwikkeling wordt in de Kamerbrief Decentrale ontwikkeling van het energiesysteem wel geschetst. De motie geeft aan dat de operationalisatie van deze ontwikkeling nog actief moet worden vorm gegeven. De rol van gemeente, als eerste overheid, dient daar onderdeel van te zijn. Oproep aan het bestuur om: - Actief in te zetten op een zorgvuldige uitwerking van publieke belangen in alle gremia waarin de VNG participeert met een prominente positie van deze belangen ten opzichte van bestaande wegingsfactoren zoals geld, tijd, ruimte en techniek - Te zorgen voor volledige integratie van het decentrale perspectief in: organisatie en governance, beleidsvorming, wet- en regelgeving, financieel speelveld, kaders en andere beleidsmatige uitwerkingen.
Verantwoording:	De VNG heeft actief ingezet op als overheden afwegen van de publieke belangen in de benodigde besluitvorming zodat de ontwikkeling zoals geschetst in de Kamerbrief ‘Decentrale ontwikkeling van het energiesysteem’ gestalte kan krijgen. De integratie van het decentrale perspectief in alle genoemde facetten is nog onderdeel van de verschillende gesprekken op zowel ambtelijk als ook bestuurlijk niveau.
Voorstel:	De motie aanhouden

Onderwerp: Informatiesamenleving	
Motie en indiener:	Motie IJsselstein “Continuïteitsgarantie Informatiebeveiligingsdienst (IBD)”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Na het besluit op de resolutie in de ALV van juni 2025 is nu een start gemaakt met de collectiviseringsvoorstellen op digitale veiligheid, cloud en AI. De opdracht tot uitwerking van het CollectiviseringsVoorstel (CoVo) op digitale veiligheid bevat een aantal bestaande collectieve diensten bevat, waaronder met name de Informatiebeveiligingsdienst (IBD) en de verantwoordingssystematiek rond informatieveiligheid, de “Eenduidige Normatiek Single Information Audit”(ENSIA). Op één aspect is meer snelheid en voortvarendheid nodig, te weten de dienstverlening van de (IBD) – en dan specifiek de ondersteuning van de IBD bij cybercrises in gemeenten. Er zijn zorgen over de continuïteit van de dienstverlening van de IBD tegen de achtergrond van de organisatie, financiering en governance van het GGU-fonds. Oproep aan het bestuur: - De besluitvorming over doorontwikkeling van de bestaande collectieve diensten voor digitale veiligheid (IBD en ENSIA) vóór de inwerkingtreding van de Cyberbeveiligingswet (Cbw), eind Q2 2026, te laten plaatsvinden, zodat gemeenten tijdig duidelijkheid hebben over de toekomstige inrichting van deze voorzieningen en verzekerd blijven van ondersteuning en advies - Daartoe de besluitvorming over de bestaande collectieve voorzieningen voor digitale veiligheid – in lijn met de resolutie collectivisering – te versnellen; - Te borgen dat de minimaal vereiste doorontwikkeling zoals beschreven in de Cbw, inclusief de aanwijzing van de minister van BZK aan de IBD als Computer Security Incident Response Team (CSIRT), tijdig kan worden gerealiseerd, en dat hiervoor voldoende middelen beschikbaar zijn in termen van financiering, formatie, capaciteit en voorzieningen, zodat de continuïteit en versterking van de structurele diensten voor digitale veiligheid op korte én lange termijn gegarandeerd blijft; - De leden hierover te informeren via een ledenbrief.

Onderwerp: Informatiesamenleving	
Verantwoording:	De cyberbeveiligingswet (cbw) en de wet weerbaarheid kritieke entiteiten (wwke) zijn op 15 augustus 2026 ingegaan. De leden zijn met een ledenbrief geïnformeerd over wat deze wetten voor de gemeenten betekenen, zoals de zorgplicht met de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), hoe gemeenten onder de wwke aangewezen kunnen worden, het toezicht en verantwoording via ENSIA en het melden van incidenten bij het Nationaal Cyber Security Centrum. Helaas is nog niet alles duidelijk. Een aantal belangrijke veranderingen, bijvoorbeeld over ondersteuning bij incidenten voor gemeenten, loopt nog met Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). Zij schrijven de gemeenschappelijke regelingen aan over hoe zij kunnen nagaan of ze onder de cbw vallen. VNG onderzoekt wat dit betekent voor de doorontwikkeling van de bestaande collectieve diensten voor digitale veiligheid, zoals de informatiebeveiligingsdienst (IBD) en ENSIA. VNG heeft BZK per brief gevraagd om hiervoor voldoende middelen beschikbaar te stellen.
Voorstel:	De motie aanhouden

Onderwerp: VNG governance	
Motie en indiener:	Motie Winterswijk **“**Betere Spreiding van Commissievoorzitterschappen over Verschillende Typen Gemeenten”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Oproep aan bestuur en Voordrachtscommissie: - Vanaf de eerstvolgende sollicitatieprocedure actief te streven naar een betere spreiding van commissievoorzitterschappen over verschillende typen gemeenten, waaronder kleinere, middelgrote en niet-stedelijke gemeenten - Bij benoemingen nadrukkelijk te letten op geografische spreiding, gemeentegrootte en variatie in stedelijkheid - Transparant te rapporteren over de spreiding van voorzittersfuncties en dit bij benoemingsprocedures aan de ledenvergadering voor te leggen.

Onderwerp: VNG governance	
Verantwoording:	De Voordrachtscommissie zal opnieuw het uitgangspunt hanteren van “kwaliteit met behoud van herkenbaarheid voor de achterban”. In het kader van die herkenbaarheid houdt de Voordrachtscommissie bij de vaststelling van haar voordracht voor de commissievoorzitterschappen nadrukkelijk rekening met de criteria gemeentegrootte, geografische spreiding en stedelijkheid. Wat “kwaliteit“ betreft beoordeelt de Voordrachtscommissie kandidaten op basis van de vooraf gedeelde profielschetsen. De vertrouwelijke aanbevelingen van de netwerken en provinciale afdelingen geven de Voordrachtscommissie houvast bij het maken van haar afwegingen. Op voordracht van de Voordrachtscommissie benoemt het VNG-bestuur waarnemers in VNG-bestuur en commissies. De benoemde waarnemers worden naar verwachting op 25 september a.s. met de leden gedeeld. Richting de Najaars ALV van 11 december wordt de mogelijkheid geopend om andere kandidaten te stellen. In de Najaars ALV vindt formele benoeming plaats.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen

Onderwerp: VNG governance	
Motie en indiener:	Motie Sliedrecht ”VNG, een sterk netwerk met één geluid”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Oproep aan het VNG-bestuur om: - te bevorderen, dat de gezamenlijke lobby van de VNG niet wordt verzwakt door afzonderlijke lobbyactiviteiten en daarover afspraken te maken met de bestuurlijke netwerken; - tijdens de volgende ALV de leden te informeren over de voortgang hiervan.

Onderwerp: VNG governance	
Verantwoording:	VNG staat zowel bestuurlijk als ambtelijk goed in contact met de gemeentelijke netwerken (G4, G40, M50, K80, P10 en R8): • Bestuurlijk heeft de VNG Directie gesproken met diverse netwerkvoorzitters en DB's over de wederzijdse afstemming van lobbyactiviteiten. In deze overleggen is expliciet uitgesproken dat we elkaar niet verrassen en dat de inzet van de netwerken de inzet van de VNG ondersteunt. De voorzitters van de netweken en VNG-Directie en Bestuur zien elkaar 2-3 keer per jaar om nieuwe relevante ontwikkelingen met elkaar te bespreken en reacties daarop de coördineren. • Ambtelijk zijn er sinds de VNG najaars ALV van 2025 twee fysieke bijeenkomsten geweest die geheel in het teken stonden van het afstemmen van de lobbyinzet van VNG en de netwerken, en hoe we die in de toekomst het beste samen kunnen organiseren. Hierbij was het versterken van elkaars lobbyactiviteiten en boodschappen een belangrijk onderwerp. Afgesproken is elkaar niet te verrassen en gezamenlijk te onderzoeken hoe we onze inzet richting Den Haag (of Brussel) juist kunnen versterken. Hierbij is het uitgangspunt dat er één geluid vanuit gemeenten is. • Er is maandelijks (digitaal) overleg tussen de secretarissen, strategen en lobbyisten van VNG en de netwerken waarin lobby inzet wederzijds wordt afgestemd; Ook voor 2027 e.v. staat de afstemming van de lobbyactiviteiten van VNG en de netwerken nadrukkelijk op de agenda.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen

Onderwerp: Economie	
Motie en indiener:	Motie Hof van Twente "Herijking beleids- en investeringslogica Elke Regio Telt!"
Inhoud/oproep: (samengevat)	Verzoekt het bestuur van de VNG zich in te zetten voor: - een herijking van beleids- en investeringslogica van het rijk zodat de economische potentie van alle regio's beter benut wordt, inclusief economisch minder renderende regio's - daarbij te benadrukken dat brede welvaart meer is dan de aanpak van ruimtelijke opgaven in een regio - ook de regio's die buiten de nationale programma's vallen de mogelijkheid te bieden om samen met het Rijk een langjarige agenda te ontwikkelen - richting het rijk te pleiten voor maatwerk in wetgeving, financiering en samenwerking op basis van de aanbevelingen uit het rapport Elke Regio Telt! en de minister van BZK regeringsverantwoordelijk te maken voor deze aanpassing van de beleids- en investeringslogica.

Onderwerp: Economie	
Verantwoording:	Het pleidooi voor een andere beleids- en investeringslogica is steeds vaker onderdeel van de belangenbehartiging van de VNG, en zal dat in de toekomst ook blijven. In ambtelijke en bestuurlijke contacten met het rijk blijkt keer op keer dat concrete veranderingen moeizaam van de grond komen. Om die reden is de VNG begonnen met een pilot Regionale kansenagenda's om met een aantal regio's te kijken hoe van onderop te komen tot een ontschotte investeringslogica die alle regio's kan helpen in hun ontwikkeling voor meer brede welvaart. Regionale kansenagenda's zijn in het coalitieakkoord erkend als aanjager en versneller voor zowel de economische, als de woonopgave. De inzet is gebaseerd op de bouwstenen voor een nieuw regeerakkoord zoals door de VNG met maatschappelijke partners en medeoverheden vorig jaar gepresenteerd (Bouwstenen voor een nieuw regeerakkoord). Onderdeel daarvan betreft de bouwsteen 'de economie van de toekomst' met als uitgangspunt het versterken van de economie in alle regio's en met brede welvaart als kompas. Ook via de Taskforce Toekomstige Welvaart en Vestigingsklimaat wordt deze insteek vanuit de VNG met partners actief ingebracht.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen

Onderwerp: Lokale democratie	
Motie en indiener:	Motie Utrecht **"**Geef kinderen en jongeren een plek aan de gemeentelijke formatietafels"
Inhoud/oproep: (samengevat)	Uitspraak ALV: - Geef kinderen en jongeren binnen de gemeentelijke formatie een rol te geven, na de aankomende gemeenteraadsverkiezingen, onder andere om met hen te spreken over de gevolgen en effecten van beleidsvoornemens op jonge en toekomstige generaties. Oproep aan bestuur: - Richting de gemeenteraadsverkiezingen handvatten aan te reiken over hoe kinder- en jongerenparticipatie op deze manier is te organiseren.

Onderwerp: Lokale democratie	
Verantwoording:	De afgelopen periode zijn in gemeenten nieuwe coalities gevormd. Met deze motie en de VNG handreiking Kinder- en Jongerenparticipatie zijn veel colleges aangespoord om juist ook in het formatieproces jongeren een plek aan tafel en een stem te geven. In 9 gemeenten heeft de gemeenteraad een motie ingediend om invulling te geven aan deze door de ALV ondersteunde motie. In nog een tiental gemeenten hebben jongeren daadwerkelijk aan tafel gezeten om mee te praten en te adviseren. De VNG is een structurele partner in de landelijke Jongerenalliantie met een continue focus op jongerenparticipatie en het delen van goede en inspirerende voorbeelden. Deze motie was specifiek gericht op de formatietafels. Voor de VNG is blijft kinderen- en jongerenparticipatie een prioriteit, ook na de gemeentelijke formaties in deze bestuursperiode.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen,

Onderwerp: Jeugdzorg	
Motie en indiener:	Motie Voorst **“**Van kostenexplosie naar kostenbeheersing in de jeugdzorg”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Roept het bestuur op: - in de formatie aandacht te vragen voor de oplopende kosten in de jeugdzorg - zich maximaal in te zetten voor voldoende structurele middelen voor jeugdzorg via het Gemeentefonds, met aandacht voor reële indexatie en eerlijke compensatie bij kostenstijgingen; - heldere afspraken te maken met het Rijk over taakverdelingen, uitvoerbaarheid en financiële kaders binnen de jeugdzorg.
Verantwoording:	Zowel voor als achter de schermen heeft de VNG bij de formatie volop aandacht gevraagd voor het jeugddossier en de stijgende kosten. Ook in de gesprekken die we voeren met het kabinet (o.a. het Overhedenoverleg) zetten we maximaal in op realistische en structurele financiering. Dit blijven we ook de komende maanden doen. Belangrijk hierbij gaat het rapport van de Deskundigencommissie worden (dat wij en het rijk als ‘maatgevend en zwaarwegend’ hebben bestempeld). Naast de motie Voorst is er over dit onderwerp ook de ‘motie Groningen’ over dit onderwerp aangenomen. Deze aanverwante motie heeft een net wat uitgebreidere strekking en spitst meer toe op het vervolgonderzoek van de commissie Van Ark en de afspraken die hieruit voort moeten vloeien. Om niet verschillende moties over hetzelfde onderwerp aan te houden is het voorstel om de motie Voorst af te doen en de motie Groningen aan te houden tot na de onderhandelingen (voorjaar ’27).
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen

Onderwerp: Werk en inkomen	
Motie en indiener:	Motie Zevenaar “Compensatie transitievergoedingen langdurige arbeidsongeschiktheid na 1 juli 2026”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Oproep aan het bestuur: - Voorafgaand aan de invoering van de maatregel een impactanalyse te laten uitvoeren, waarin de mogelijke financiele gevolgen voor gemeenten zichtbaar worden gemaakt - Een structurele compensatieregeling te ontwikkelen die aansluit bij aard en omvang van de financiële gevolgen voor gemeenten, met name in hun rol als aandeelhouder van een ontwikkelbedrijf, maar ook in hun rol als financier - Richting het kabinet kenbaar te maken dat de afschaffing van de algemene compensatie voor transitievergoedingen per 1 juli 2026 gemeenten en ontwikkelbedrijven onevenredig raakt - Het Rijk op te roepen om gemeenten financieel te compenseren voor deze nadelige effecten.
Verantwoording:	De afschaffing van de algemene compensatie voor transitievergoedingen zoals die voorlag is niet doorgegaan per 1 juli 2026. Inmiddels ligt er een aangepast wetsvoorstel voor waarin niet alleen de compensatie voor kleine en middelgrote ondernemingen wordt afgeschaft per 1 januari 2027. De Tweede Kamer heeft een nader verslag uitgebracht op dit aangepaste voorstel, wanneer de nota n.a.v. nader verslag door het kabinet wordt uitgebracht zal een wetgevingsdebat worden ingepland en kan de VNG hierop reageren.
Voorstel:	De motie aan te houden

Onderwerp: Economie	
Motie en indiener:	Motie Aalsmeer en Enschede “Voor een eerlijke en circulaire heffingsstructuur”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Oproep aan het bestuur om: - Zich krachtig uit te spreken tegen de generieke verhoging van de afvalstoffenbelasting en aanscherping van de CO_2-heffing in de huidige vorm - Zich krachtig uit te spreken tegen de verlegging van de plastic heffing naar afvalverwerkers en gemeenten - Het (demissionaire) kabinet en de Tweede Kamer te verzoeken de maatregelen te heroverwegen - In overleg te treden met de ministeries van Financiën, I&W en KGG om alternatieve beleidsopties te ontwikkelen - De leden actief te informeren over de voortgang en impact van deze maatregelen.
Verantwoording:	De VNG heeft zich de afgelopen periode krachtig uitgesproken tegen de generieke verhoging van de afvalstoffenbelasting en de verlegging van de plastic heffing naar de afvalverwerkers en daarmee naar gemeenten. Zo is het (demissionaire én nieuwe) kabinet verzocht de maatregelen te heroverwegen. Hiervoor heeft onder meer een Bestuurlijk Overleg plaatsgevonden (op 27 mei jl.) met zowel het ministerie van Financiën als met Klimaat en Groene Groei. Bovendien is er in het reguliere Bestuurlijk Overleg financiële verhoudingen aandacht voor gevraagd. Daarnaast is er richting het commissiedebat met de Tweede Kamer (op 2 juli jl.) een duidelijke boodschap afgegeven vanuit de VNG. Hierbij is benadrukt dat de VNG zich zorgen maakt over de invulling van de € 567 miljoen aan lastenverzwarende maatregelen om de afschaffing van de plasticheffing te dekken. De afvalbedrijven zullen hogere verbrandingskosten immers rechtstreeks doorberekenen aan gemeenten, die deze kosten via de afvalstoffenheffing bij inwoners moeten neerleggen. In de praktijk betekent dit een forse verhoging van de lokale afvalstoffenheffing. De VNG heeft opgeroepen om extra financiële lasten voor inwoners te voorkomen door de ‘*kraan aan de voorkant dicht te draaien*’ en het kabinet ertoe aan te zetten juist maatregelen te treffen aan de voorkant van de productieketen. De leden zijn hierover geïnformeerd en blijven we op de hoogte houden zolang het nieuwe kabinet nog geen definitief besluit heeft genomen.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen

Onderwerp: Basisregistratie	
Motie en indiener:	Motie Vlaardingen “Geboorteregistratie Palestijnen”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Veel Palestijnse inwoners van Nederland hebben behoefte aan erkenning van hun achtergrond. Palestina wordt door Nederland op dit moment niet erkend als land, waardoor de registratie ‘geboren in Palestina’ niet mogelijk is. Wel is in 2019 in de Regeling basisregistratie personen het gebied ‘Gazastrook en Westelijke Jordaanoever, met inbegrip van Oost-Jeruzalem’ toegevoegd aan de Landentabel. De motie roept de VNG op om aandacht te vragen bij gemeenten voor een zorgvuldige geboorteregistratie van Palestijnen in Nederland, en de mogelijkheid voor inschrijving met als geboorteland ‘Gazastrook en Westelijke Jordaanoever, met inbegrip van Oost-Jeruzalem’ actief te communiceren aan gemeenten.
Verantwoording:	De motie vraagt aandacht voor de zorgvuldige registratie van Palestijnse inwoners en wil de mogelijkheid voor inschrijving met als geboorteland ‘Gazastrook en Westelijke Jordaanoever, met inbegrip van Oost-Jeruzalem, breder bij gemeenten onder de aandacht brengen. De motie beoogt hiermee een blijk van erkenning te geven aan inwoners met een Palestijnse achtergrond binnen de bestaande wettelijke kaders. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de registratie van persoonsgegevens in de Basisregistratie Personen (BRP) en kunnen daarbij alleen aanduidingen registreren die voorkomen in de Landentabel van het ministerie van BZK. Sinds 2019 is het gebied *‘Gazastrook en Westelijke Jordaanoever met inbegrip van Oost-Jeruzalem’* opgenomen in deze Landentabel, maar deze mogelijkheid is weinig bekend. Met de nadere toelichting op deze motie in de ALV en het aannemen van de motie met een meerderheid van ruim 96% is het doel van de motie bereikt: het vergroten van de bekendheid van deze registratiemogelijkheid en het bevorderen van een correcte en zorgvuldige registratie. De motie sluit dit aan bij de bredere inzet van gemeenten en de VNG om oog te houden voor de impact die internationale conflicten hebben op inwoners in Nederland, en om ruimte te bieden aan herkenning, respect en verbinding binnen lokale gemeenschappen.
Voorstel:	De motie als afgedaan te beschouwen

Aangehouden motie

Onderwerp: Milieu	
Motie en indiener:	Motie Gooise Meren en Arnhem “Compensatiefonds verwijderen staalslakken”
Inhoud/oproep: (samengevat)	Gemeenten worden in toenemende mate geconfronteerd met zorgen van inwoners over het gebruik van staalslakken in halfverhardingen zoals in het product Graustabiel en de kosten die gemoeid zijn met het verwijderen ervan. De motie roept het bestuur op om: - aan te dringen bij het Rijk op de totstandkoming van een compensatiefonds voor verwijdering van staalslakken voor in ieder geval gemeenten - de gemeenten op de hoogte te houden van de resultaten.